RISTIKKO-AKATEMIA

www.ristikkoakatemia.fi

Ristikon koko

Ristikoiden koko vaihtelee melkoisesti. Eniten julkaistaan ristikkolehden yhden sivun kokoisia. Pienimmässä mahdollisessa päässä ovat yksittäiset 4x4 aukiot. Suurimpia ovat vuorostaan joidenkin sanomalehtien, kuten tämän Iltiksen tai Hesarin, juhlapäivien yhteydessä julkaistut aukeaman tehtävät.

Erikokoisilla ristikoilla on tykkääjänsä. Itse olen vankasti isojen ristikoiden ystävä ja fani. En toki karsasta minkään kokoisia ristikoita, pienillä on puolensa samoin kuin vakiosivun kokoisilla.

Olen kuullut perusteltavan suurten ristikoiden ratkomattomuutta sillä, että ne vievät liikaa aikaa. Minusta se tuntuu oudolta. Jos tykkää leikkiä sanoilla ja suomen kielellä, niin miten isompi määrä voi olla miinusmerkkinen tekijä. Eikö siinä nimenomaan tule nautintoa vieläkin enemmän?

Isokokoisessa ristikossa on enemmän sanoja, joten siellä on myös enemmän harvinaisemmin käytettyjä sanoja. Perusfakeilla ei oikein saa täytettyä aukeaman kokoista ristikkoa. Väitän, että isommissa ristikoissa sanasto on keskimäärin parempaa ja monipuolisempaa kuin pienemmissä.

Isokokoisessa ristikossa on enemmän pitkiä sanoja. Minulle pitkät sanat ovat aina ristikon suola. Kun haluan laatijana sijoittaa ristikkoon vastaussanan VANGITSEMISOIKEUDENKÄYNTIPÖYTÄKIRJA, tarvitsen aukeaman koon. Tuossa sanassa on 35 kirjainta eli se mahtuu juuri ja juuri lisakin Ristikoiden aukeamaan, jonka leveys on 36 ruutua. Laajassa laadinta-alueessa on myös mahdollista saada pitkiä sanoja ristiin keskenään, jolloin ratkontanautinto vielä entisestään lisääntyy.

Isokokoiseen ristikkoon mahtuu enemmän ratkaisulauseita. Aukeaman ristikkoon saa neljästä kuuteen lausetta, jolloin pystyy kattamaan kokonaisen tapahtumaketjun. Itse olen jo jonkun aikaa laatinut lisakkiin sarjaa, jossa kuvitteellinen Etsivätoimisto Ristikko ratkoo kiperiä rikostapauksia. Joskus tapaus ratkeaa yhden ristikon aikana, mutta joskus tarinasta tulee jatkokertomus, joka jatkuu, kunnes rikollinen lopulta on paljastettu.

Isokokoiseen ristikkoon saa useampia valitun teema-alueen sanoja. Teemasanojen lisäksi tarvitaan aina aika paljon muita sanoja, joilla ristikon rakenteen saa valmiiksi. Mitä enemmän tilaa, sen paremmin saa myös teemasanoja mukaan. Hyvin kattavasti sommiteltu teema voi tuottaa erityistä hyvänolon tunnetta.

Muistan erään Sanaseppo-lehden mielenkiintoisen kokeilun, jossa 4x4-aukioon sai sijoittaa kunkin kirjaimen vain kerran. Pienikin ristikko voi olla kiehtova, kun sisältö ja sanat on sopivasti valittu.

Antti Skyttä
antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähettäkää ristikkoaiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:
www.facebook.com/groups/ristikkoakatemia/